

MA Sem.-3 Examination

504

Indian Culture

April-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

નોંધ: બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને સમાન ગુણ ધરાવે છે.

પ્રશ્ન ૧. પ્રાચીન ભારતમાં ચિત્રકામ માટે વપરાતા સાધન-સામગ્રી વિશે ચર્ચા કરો.

અથવા

"ભારતીય ચિત્રકામના પુરાતત્વીય સ્ત્રોતો" પર ગુજરાતીમાં સારાંશ લખો

પ્રશ્ન ૨. પ્રાદેશિક વારસાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતાં હોય તેવા ભારતના બે લોકપ્રિય ચિત્રો વિશે લખો

અથવા

વિવિધ ચિત્રો અને તેમનું મહત્વ સમકાલીન અને ભવિષ્યવાદી સમાજને કેવી રીતે પ્રભાવિત કરે છે?

પ્રશ્ન ૩. સિંધુ સંસ્કૃતિના માટીકામ પરના ચિત્રોની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ અને ગુણધર્મો લખો.

અથવા

ગુજરાત રાજ્યના પૂર્વ અને આદિ-ઐતિહાસિક ચિત્રોનું વર્ણન લખો.

પ્રશ્ન ૪. ભારતીય ચિત્રકામને વ્યાખ્યાયિત કરો અને યોગ્ય તથ્યોનો ઉપયોગ કરીને તેની મુખ્ય

લાક્ષણિકતાઓ લખો.

અથવા

ભારતીય ચિત્રકામમાં રસના સિદ્ધાંતો શું છે? રસના સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ અને સુસંગતતા લખો.

પ્રશ્ન ૫. કોઈપણ સાતનો પ્રયાસ કરો અને ખાલી જગ્યાઓ ભરો. દરેક પ્રશ્નમાં બે ગુણ છે.

1. પદ્મચિત્ર ચિત્રકામ રાજ્યનું છે.
2. સભ્યતાનું સાદું માટીકામ સામાન્ય રીતે લાલ માટીમાં હોય છે, જેમાં બારીક લાલ કે રાખોડી રંગની સ્લરી ક્યારેક હોય અથવા ન હોય.
3. ગુજરાતનો વાઘરી સમુદાય ચિત્રો માટે પ્રખ્યાત છે.
4. રસ એ શબ્દ છે જે કલાકૃતિની સૌંદર્યલક્ષી ગુણવત્તાનો ઉલ્લેખ કરે છે.
5. સત્તરિયા ચિત્ર એ રાજ્યનું એક પ્રખ્યાત પરંપરાગત ચિત્ર છે.
6. ભરત મુનિએ હસ્તપ્રતમાં આઠ રસોનું વર્ણન કર્યું છે.
7. મહારાષ્ટ્રની ગુફાઓ જાતકો સાથે સંબંધિત તેમના ચિત્રો માટે પ્રખ્યાત છે.
8. પિથોરા પેઇન્ટિંગ્સ રાજ્ય સાથે સંબંધિત છે.
9. વારલી પેઇન્ટિંગ પ્રદેશ રાજ્યનું છે.
10. પ્રખ્યાત કલાકાર રાજા રવિ વર્માનો જન્મ રાજ્યમાં થયો હતો.
11. ચિત્રો બિહાર રાજ્યના મિથિલા પ્રદેશ સાથે સંબંધિત છે.
12. માંડના ચિત્રકામ મધ્યપ્રદેશના _____ આદિવાસી સમુદાય સાથે સંબંધિત છે.

E360-2

Paper Name: Studies in Indian Painting-1

Paper Code: INCL 504

Course: M.A. Sem.-III

Time: 02:30 Hours

Total Marks: 70 Marks

Note: All questions are compulsory and carry equal marks.

Question 1. Discuss about the tools and materials used for painting works in ancient Bharat.

OR

Write a summary on the "Archaeological Sources of Indian Painting"

Question 2. Write about two popular paintings of Bharat which represent the regional legacy.

OR

How do different paintings and their significance influence contemporary and futuristic society?

Question 3. Write the salient features and properties of the paintings on the pottery of Indus civilization.

OR

Write a description of the pre- and proto-historic paintings of Gujarat state.

Question 4. Define the Indian Painting and write its salient features using appropriate facts.

OR

What are the principles of Rasa in Indian Painting? Write the application and relevance of the doctrine of Rasa.

5. Please attempt any SEVEN only and fill in the blanks. Each question carries two marks.

- (i) Pattachitra Painting belongs to the state.
- (ii) Plain pottery of Civilisation is generally red clay, with or without a fine red or gray slip.
- (iii) Vaghari community of Gujarat is famous for paintings.
- (iv) Rasa is a word that refers to the aesthetic quality of a work of art.
- (v) Sattriya painting is a famous traditional painting of state.
- (vi) Bharata Muni enunciated the eight rasas in the manuscript.
- (vii) caves in Maharashtra are famous for their paintings related to Jatakas.
- (viii) Pithora Paintings is related to State.
- (ix) Warli Painting belongs to Pradesh state.
- (x) Famous Artist Raja Ravi Varma was born in State.
- (xi) paintings are related to Mithila region of Bihar state.
- (xii) Mandana painting is related to Tribal community of Madhya Pradesh.
